

Kultūrinių mainų festivalis „Gdanskas Vilniuje 2023“ – 25 metus trunkanti miestų draugystė

Susigiminiavusių Vilniaus ir Gdansko miestų draugystei šįmet 25-eri. Ta proga bičiulystę tarp miestų sutvirtinantis kultūrinių mainų festivalis „Gdanskas Vilniuje“ šįmet lenkų bei lietuvių kultūros ir meno atstovus Lietuvos sostinėje suburs pavasarį – gegužės 12–14 d. Vilniečiai turės galimybę aplankyti grupinę lenkų menininkų parodą, vyks folkloro ansamblių ir klasikinės muzikos koncertai bei išskirtinis susitikimas su Lenkijos Respublikos prezidentu, Nobelio taikos premijos laureatu Lech‘u Wałęsa.

1998 m. pasirašius miestų bendradarbiavimo sutartį, Vilniuje ir Gdanske sėkmingai vykstantys kultūros mainų festivaliai suburia ir apjungia daugybę skirtingų žmonių ir liudija, kad miestų draugystė metams bėgant tik stiprėja.

Festivalis „Gdanskas Vilniuje 2023“ vilniečius ir sostinės svečius praplėsti kultūrinį akiratį kvies gegužės 12–14 dienomis.

Gegužės 12 d. 15 val. Užupio meno inkubatoriaus galerijoje vyks lenkų menininkų parodos atidarymas, kur bus eksponuojami trys projektai, simbolizuojantys moterų pasaulėžiūros jungtį ir atspindintys Gdansko, Sopoto ir Gdynės – trimiesčio idėją.

Parodoje „Gdanskas Vilniuje“ bus pristatytas tapybos, giliaspaudės grafikos ir vitražo technika dirbančios ir atminties reiškinių tyrinėjančios vizualiųjų menų atstovės Sylwios Zdzichowskos grafikos kūrinių ciklas *Atsiminti* (autorės sumanymu pavadintas – *Wzpomnieć*).

Su videoprojektu *Iššaukiančios širdys I dalis (Defiant hearts vol 1)* supažindins parodos atidaryme dalyvausianti lenkų kūrėja Katarzyna Swinarska, kuri užsiima tapyba, kuruoja parodas, rengia multimedijos instaliacijas ir kuria videoklipus, neretai virstančius videoperformansais. Trijų vaikų mama ir menininkė filme pasakoja jaudinančias, sėkmingai meninę karjerą ir motinystę derinančių menininkų istorijas. Jos herojės kalba apie tai, kaip pavyksta derinti savo idealus, ambicijas ir troškimus su sunkia kasdienybe konservatyvioje ir patriarchalinėje visuomenėje.

Katarzyna Swinarska demonstruos ir su bendraautorėmis Alina Žemojdzin bei Marta Grabicka sukurtą filmą *Iššaukiančios širdys II dalis (Defiant hearts vol 2)*. Šiame filme menininkų pasakojimai gretinami su minimalistiniais tarpdisciplininio meno atstovės Alinos Žemojdzin vaizdo portretais, o intymios istorijos persipina su dramatiškais kadrais.

Paroda „Gdanskas Vilniuje“ veiks gegužės 5–20 d. *Įėjimas nemokamas*.

Gegužės 12 d. vakare Vilniaus lenkų kultūros namuose iš arčiau pažinti Lenkijos ir Lietuvos kultūrų palikimą, tradicinius lenkų ir lietuvių liaudies šokius ir melodijas bei spalvingus tautinius kostiumus kvies Gdansko universiteto dainų ir šokių ansamblis „Jantar“, Vilniaus universiteto dainų ir šokių ansamblis ir Vilniaus kultūros centro lenkų dainų ir šokių ansamblis „Wilia“. Svečiai iš Gdansko koncerto žiūrovus supažindins su įvairių Lenkijos regionų šokiais bei tradicinių liaudies šokių – mazurkos ir polonezo choreografijos iškilmingumą ir orumą pabrėžiančiais Varšuvos kunigaikštystės laikų kostiumais.

Kultūrinių mainų koncertas „Draugystės tiltai“ prasidės 18 val. *Įėjimas į koncertą nemokamas.*

Šeštadienį, gegužės 13 d. vilniečiai ir miesto svečiai kviečiami į klasikinės muzikos vakarą. Šv. Kotrynos bažnyčioje 17 val. koncertuos Gdansko S. Moniuškos muzikos akademijos pedagogai: Bożena Harasimowicz (sopranas), Bogumiła Weretka-Bajdor (fortepijonas), Andrzej Kacprzak (smuikas), Wojciech Szlachcickowski (smuikas), Sławomir Wilk (fortepijonas) ir Modesto Barkausko vadovaujamas Vilniaus miesto savivaldybės Šv. Kristoforo kamerinis orkestras. Koncerto metu skambės S. Moniuškos, S. Niewiadomskio ir F. Šopeno dainos balsui ir fortepijonui, A. Vivaldžio ir F. Šopeno kūriniai solistams ir kameriniam orkestrui, T. Dixia kūrinio *Largo* dviems smuikams ir kameriniam orkestrui premjera. *Įėjimas į koncertą nemokamas.*

Kultūros mainų savaitgalį sekmadienį, gegužės 14 d. užbaigs išskirtinis susitikimas – Vilniaus rotušėje pokalbiui susitiks Lenkijos Respublikos prezidentas (1990–1995 m.), Nobelio taikos premijos laureatas Lech’u Wałęsa ir Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras, žurnalistas Rimvydas Valatka.

Lenkijos laisvės simboliu vadinamas Lech’as Wałęsa, jaunystėje dirbdamas laivų statyklos elektriku Baltijos uostamiestyje Gdanske, 1980 m. įkūrė profsąjungą ir ėmė vadovauti 17 tūkst. laivų statyklos darbuotojų streikui, kuris sukretė komunistinį bloką ir pasaulį. Komunistinis režimas nenoromis buvo priverstas pripažinti „Solidarumą“ kaip pirmą ir vienintelę nepriklausomą sovietinio bloko profesinę sąjungą po to, kai ji įgijo milijonus šalininkų visoje Lenkijoje. Už vadovavimą „Solidarumui“ 1983 m. Lech’as Wałęsa gavo Nobelio taikos premiją. Vėliau, 1990 m. jis tapo pirmuoju po karo demokratiškai išrinktu Lenkijos prezidentu.

Susitikimo su Lech’u Wałęsa pradžia – 16 val. *Įėjimas su kvietimais.*

„Gdanskas Vilniuje 2023“ susitikti Lietuvos sostinėje kviečia – gegužės 12–14 d.

Visa „Gdanskas Vilniuje 2023“ renginių PROGRAMA čia: <https://www.vilniuskc.lt/festivalio-gdanskas-vilniuje-2023-programa/>

Lietuvos sostinėje Vilniuje ir Lenkijos uostamiestyje Gdanske kasmet vykstantis kultūros mainų festivalis Vilniuje šįmet vyks dvyliktąjį kartą, o Gdanske – 20-ąjį kartą. Vilnių Gdanskas pasitiks tradiciškai – rugsėjo pradžioje.

Festivalio organizatoriai: Vilniaus ir Gdansko miestų savivaldybės, Vilniaus kultūros centras

Festivalio partneriai: Užupio meno inkubatorius, Vilniaus rotušė, Vilniaus lenkų kultūros namai, Šv. Kristoforo kamerinis orkestras ir lenkų žiniasklaidos atstovai „L24.lt“, „Znad Wili“, „Wilnoteka“, „Kurier Wileński“ ir „TVP Wilno“.

Daugiau informacijos apie festivalį feisbuke: <https://www.facebook.com/events/947141146562992>

Nuotraukos – iš organizatorių archyvo.